

МОДЕРНО ПТИЦЕВЪДСТВО

Органъ на Българския Птицевъденъ Съюзъ — София
Vereinsblatt des Bundes Bulgarischer Geflügelzuchter E. V. — Sofia.

Годишенъ абонаметъ 50 лева предплатени.

За д-ва, кооперации, учреждения, читалища, ученици, трудоваци, войници и членове на птицевъднитѣ дружества и клубове 40 лева.

Обявления и реклами се приематъ по споразумение.

Всичко което се отнася до списанието да се изпраща до редакцията — Плѣвень.

Редакторъ М. Ц. Цоневъ.

СЪДЪРЖАНИЕ:

- 1) Птицевъдство и климатъ — проф. Charles Voitellier — Парижъ; 2) Отглеждане на пилета — Хр. Ц. Цоневъ; 3) Заразителенъ бѣлъ поносъ у пиленцата — Д-ръ Сим. Игнатовъ; 4) Мѣстна кокошка — П. Д. Кършевъ; 5) Легхорна, модерната стопанска раса — М. Ц. Ц.; 6) Търговията съ яйца и птици въ България—Ж. Ламбриновъ; 7) Пазаря у насъ и чужбина; 8) Съюзенъ и кооперативенъ животъ

проф. Charles Voitellier, Paris.

Птицевъдство и климатъ

Въ птицевъдството, аклиматизирането играе една незначителна роля. Мнозина начинаещи птицевъди, обаче смѣтатъ, че едно отъ главнитѣ условия за успѣхъ въ птицевъдството е разумния изборъ на оная раса, която е предназначена повечето за яйца и която не ще страда отъ климата.

Географическитѣ имена, които носятъ нѣкои раси, привличатъ вниманието ни и ни каратъ да мислимъ, че тия раси ще могатъ да вирѣятъ успѣшно само при единъ климатъ еднакъвъ съ тая на тѣхната родина, обаче опититѣ ни доказватъ, че не трѣбва да отдаваме значение на това.

Домашнитѣ птици, както и по-голѣмата частъ отъ дивитѣ птици, понасятъ голѣмитѣ температурни промени и влагата, къмъ които млѣкопитающитѣ мѣчно се приспособяватъ. По-голѣмата частъ отъ кокошитѣ раси се развѣждатъ по всичкитѣ части на земното кълбо и при най-разнообразни климати; тѣхната плодовитостъ и телесно развитие не сж се променили, както това е станало съ човѣшкия родъ или животинското царство.

Кои сж причинитѣ на това лесно приспособяване къмъ различнитѣ климати?

Преди всичко това е тѣхния режимъ на хранене съ зърнени храни, растителни и животински вещества, които могатъ да се заменаватъ почти на пълно едни съ други. Отъ друга страна промената на перушината презъ годината и заменаването ѝ съ нова, макаръ и непроучено научно, влияе въ това отношение.

Но отъ всичко това не трѣбва да заключимъ, че е възможно едно абсолютно аклиматизиране на дадена раса къмъ чуждитѣ и различни отъ климата на нейната родина и че тя ще бжде тѣй доходна, както при условията въ нейното родно мѣсто.

Въ Франция влиянието на климата върху производството на яйцата може по-добре да се прецени отъ колкото въ много други страни, защото въ Франция имаме области, които се намиратъ изключително подъ влиянието на океана, други — подъ влиянието на континенталния климатъ и трети подъ това на сръдиземноморския климатъ. Франция е разпределена на 8 земледѣлски области съ огледъ на климатическото влияние, което позволява или не вирѣнието на известни култури. — Отъ птицевѣдна гледна точка, различаваме умеренъ климатъ, който се характеризира съ къса зима, съ внезапни температурни скокове, многобройни мразове и невысока температура презъ лѣтото; континенталенъ климатъ, който се характеризира съ дълга и люта зима, послѣдвана почти немедленно отъ топло и сухо лѣто.

Источна Франция, а особено Елзасъ, Вогезитѣ, долината на Сона, иматъ истински континенталенъ климатъ еднакъ съ тоя на источна и сръдна Европа. Зиме температурата се движи между 12 и 20 градуса подъ нулата въ течение на нѣколко мѣсеца, а лѣте средната дневна температура надвишава 30°, а често достига 35° на сѣнка презъ най-голѣмитѣ горещини. Тамъ се смѣта за нормално единъ периодъ отъ три или четири мѣсеца суша! Отъ птицевѣдна гледна точка, обикновено последицитѣ отъ тия атмосферни влияния сж: замръзване на гребени на петлитѣ и кокошкитѣ, пълно спиране на носенето презъ зимата, дефицитно хранене, бързо разпространение на паразититѣ, които живѣятъ за смѣтка на самитѣ птици.

Въ Централна Европа, пресно снесенитѣ яйца се търсятъ сравнително еднакво и прѣзъ зимата и презъ лѣтото, когато въ Франция, напротивъ търсенето на преснитѣ яйца презъ лѣтото е по-голѣмо отъ колкото презъ зимата, защото презъ лѣтото процента на разваленитѣ е сравнително много по-голѣмъ, отъ колкото презъ зимата — когато яйцата сами се запазватъ пресни безъ какви да е други средства, освенъ студа.

Изглежда, че въ источна Европа птицевѣдитѣ не могатъ да следватъ точно методитѣ възприети на Западъ и въ Америка.

Тамъ зимната носидба е трудна не само поради настъпилите презъ Октомврий и Ноемврий студове, та развитието на пилетата или младитѣ кокошки се затруднява, но главно поради липсата на удобни курници, които естествено сж малко по-скъпи отъ другитѣ. Слѣдователно прихода отъ птицевъдството прѣзъ зимата е нищоженъ, да не кажемъ никакъвъ. — Въ много села, кокошкитѣ прекарватъ зиме изъ оборитѣ, а негде подъ сжция покривъ съ хората. Дъсченитѣ курници които се употребяватъ въ страни съ умеренъ климатъ, не сж удобни защото въ Ист. Европа мразоветѣ сж продължителни. Отопление на курницитѣ съ печка, както това става въ Канада не дава добри резултати; отслабването на птицитѣ, липсата на просторъ за движение се отразява злѣ върху носидбенитѣ имъ качества.

Може, обаче да се построи курникъ отъ дебели дъски, херметически запазенъ добре осветленъ, въ който кокошкитѣ, на брой 3—4 на кв. метръ, ще подържатъ достатъчно топлина. Такъвъ курникъ, обаче ще бжде скъпъ и неотговарящъ на очаквания доходъ.

Въ страни съ остъръ климатъ малка е вероятността, да може съ успѣхъ да се създаде птицевъдство имащо за цель зимното носене.

Къмъ тия неблагоприятни климатически условия, въ планинскитѣ мѣста, ще добавимъ слабото производство на зърнени храни, тѣхната сравнително висока цена, което ще увеличи изобщо производственитѣ разходи. Но, отглеждането на птици изключително за месо и подържане на носачки въ земеделскитѣ стопанства е доходно, особено ако се организира разумно. Достатъчно е да имъ приготвимъ за презъ лѣтото сѣнчесто мѣсто, за да се подслонятъ и предпазятъ отъ горещинитѣ, а зимѣ въ оборитѣ — яхъритѣ, ще имъ бжде достатъчно топло, за да се предпазятъ отъ измръзване. — За страни съ остъръ климатъ ние препоръчаме развъждането на раси съ малки гребени, като расата „Виандотъ“, въ Канада; нѣкои даже изрезватъ преди настъпването на зимата гребенитѣ на петлитѣ. Това е една лека операция, която сами птицевъдитѣ могатъ да извършатъ безъ всѣкава опасностъ за птицата; това отрезване на гребена не влияе съ нищо въ продуктивнитѣ способности, напротивъ предпазва тия последнитѣ, когато има силенъ мразъ. Многобройнитѣ опити, направени въ едно голѣмо стопанство, потвърдиха ефикасността на тая операция и ний я препоръчваме за странитѣ съ континенталенъ климатъ; тамъ тя е наложителна.

Б. Р. Настоящата статия е изпратена специално за нашето списание въ отговоръ на запитването ни, което отправяме до г-нъ професора по въпроса за влиянието на климата върху птицевъдството. Г-нъ проф. Voitelier е директоръ на зоотехническият институтъ въ Парижъ и подпредседателъ на централното птицевъдно д-во въ Франция.

Хр. Ц. Цоневъ.

Отглеждане на пилета.

Макаръ, у насъ да е разпространенъ предрасъдъка, че отглеждането на малкитъ пиленца е много обикновенна „женска“ работа, ние смѣтаме напротивъ, че това е една доста трудна и деликатна работа, ако искаме да добиемъ сигуренъ доходъ отъ нешето птицевъдство. Има въ тази областъ, толкова дребни на гледъ нѣща, които се изпущатъ изъ предъ видъ и които причиняватъ много разочарования и неуспѣхи.

Преди всичко ще трѣбва да се снабдимъ съ яйца отъ расови птици, съ изпитана носливистъ. Такива е лесно да се получатъ отъ държавнитъ стопанства и частнитъ птицевъди, но нека се запомни добре, *че не трѣбва да употребяваме за мжтене яйца отъ едногодишни млади ярки*. Дългогодишнитъ опити въ тази областъ сж доказали, че ако желаемъ да успѣваме въ птицевъдството, *трѣбва да употребиме за лупене яйца отъ двегодишна кокошка* т. е. отъ кокошка, излупена презъ пролѣтъта, която е пронесла презъ октомврий — ноемврий и която непрекъснато е носила до септемврий следущата година. — Тогава кокошката е въ своето пълно развитие на всички свои качества.

Късно излупената кокошка—презъ май—юний, ще закъснѣе съ носенето и не ше пронесе преди нова година т. е. презъ она периодъ, когато ценитъ на яйцата сж най-високи.—Избѣгвайте да лупитъ яйца отъ млани ярки, защото сж дребни, слаботѣлесни, лесно заболѣватъ. Такива пилета въ последствие, въ качествено отношение стоятъ подолу и могатъ да се считатъ, че сж изродени. — Мнозина птицевъди смѣтатъ даже, че една кокошка, която не е снесла около 30 яйца до края на годината, въ която се е излупила, трѣбва да бжде отстранена отъ стопанството!

Покупката на яйца за лупене отъ двегодишни кокошки е трудна, но отъ държавнитъ стопанства е по-лесно да се успѣе. Ако не можемъ, по разни причини да избегнемъ употреблението на яйца отъ много млади кокошки, то да гледаме поне яйцата да сж отъ кокошки, завършили едногодишна възраст.

Иначе ще понесемъ всички врѣдни за насъ последици отъ тази наша грѣшка, Известниятъ американски птицевъдъ Charles Weeks, пише въ една своя книга, че „една отъ най-големитъ грѣшки, която правятъ птицевъдитъ е да употребяватъ за лупене (разплодъ) яйца отъ птици, недостигнали двегодишна възраст“. А при подбора на кокошкитъ на първо мѣсто стои нейното тѣлесно развитие, сила и пъргавина. —

Следъ това необходимо предупреждение нека разгледаме най-новитъ методи за отглеждане на млади пиленца.

Но и тукъ сме длъжни да направимъ още едно предупреждение, като препоръчаме на всички начинаещи и стари птицевъди, да не си губятъ времето и труда и се опитватъ да даватъ животъ на ония малки пиленца, които следъ излупването си едвамъ даватъ признакъ на животъ, едвамъ се крѣпятъ на краката си. Особено, не се занимавайте съ пиленцата, които толкова сж слабички, че не могатъ сами да се освободятъ отъ черупката си.

Малкото пиленце е една малка птичка, която притежава сжщитѣ хранителни органи и има сжщитѣ физически нужди, както възрастната птица. Разликата между тѣхъ е тамъ, че на пиленцето не може да дадемъ храната подъ оная форма, подъ която е даваме на възрастнитѣ кокошки. Стомахчето на пиленцето не може да смели твърдитѣ храни, които биха претоварели стомаха, ще го надуятъ и ако не се смени режима на храненето, смъртността е неминуема. Особено до края на първия месецъ, трѣбва малко да внимаваме при храненето на пилетата, за да избѣгнемъ *бѣлата диария*, която може да унищожи за нѣколко дена всичкитѣ ни пилета.

Едно съображение, което не трѣбва да ни занимава при отглеждането на пилета презъ първия месецъ, това е да не търсимъ ефтена храна: колко и скъпо да платимъ за храната на малкитѣ пилета, стига тя да е здрава и подходяща, съ това не ще увеличимъ коствената имъ цена до порастването имъ. И безъ това количество, което се консумира отъ пилетата е нищожно. Но, въ резултатъ имаме малко смъртностъ, здрави и добре развити пилета.

Щомъ се излупятъ пилетата ще ги подложимъ на 48 часовъ гладъ, защото коремътъ имъ съдържа отъ 40 до 50%, отъ жѣлтѣка на яйцето, атъ което тѣ сж се излупили и този запасъ имъ е достатъченъ за цѣли 48 часа.

На втория денъ ще имъ дадемъ само чиста вода, която не трѣбва да бжде много студена. Чакъ на третия денъ ще ги захранимъ съ *ситни трохи отъ хлѣбъ*, но не съвсемъ прѣсенъ, а отъ два дена.

За храна на пилетата ние прѣпоръчаме смѣсена ситно смлена ярма — суха или мокра. За прѣдпочитане е сухата, защото мократа изисква повече грижи и трудъ: трѣбва по-постоянно да се чистятъ сждоветѣ, въ които имъ се дава ярмата, защото тя лѣсно се вкисва и като такава е врѣдна за храна. Сухата ярма е по-економична и не изисква особенни грижи, тя напълно се консумира, можемъ обаче отъ врѣме на врѣме да даваме на пилетата и мокра ярма, за да поразшири храносмилателнитѣ органи, та да могатъ да абсорбиратъ повече храна.

Суха или мокра, теоритически, ярмата е идеална храна за пилетата, но къмъ нея трѣбва да добавимъ и други елементи, които да прѣдизвикатъ повече движение и упражне-

ние у тълото. Най-добритѣ пилета сж тия, родени прѣзь мартъ — априлъ. Но, особено прѣзь мартъ, често врѣмето е студено и ако тѣ не се движатъ, ще имаме много смъртни случаи отъ простуда.

Ето защо, за да прѣдизвикаме повече движение у пилетата, ще трѣбва да имъ хвърлимъ върху послания съ *ситна слама* подъ *просо* или *едъръ булгуръ*, за да ровятъ, търсейки храната си.

Водата, която даваме на пиленцата трѣбва да бжде чиста, да я поставимъ въ сждъ, по начинъ да не се зацапва отъ самитѣ пиленца, защото тѣ много обичатъ да ровятъ и прѣскаятъ храната си на всички посоки.

На Западъ, въ модерното птицевъдство е въведено за правило даване *млѣко* вмѣсто вода на пилетата.

Понеже у насъ тази възможность изобщо я нѣмаме, то ние прѣпоръчаме вмѣсто млѣко да се дава чиста вода, а при възможность млѣко.

Зеленината е една абсолютно необходима храна за пилетата.—Обаче тя трѣбва да се дава чакъ следъ *седмия денъ* и въ началото въ много малко количество и постепенно увеличаваме дозата за да свикнатъ храносмилателнитѣ органи на пилето. Най-подходяща зелена храна е: крехка трѣвица, токущо поникналъ овесъ, люцерна, детелина, на дребно нарезани лукови пера, и др.

Горѣщо прѣпоръчаме на всички птицевѣди да засѣватъ край стопанството си макаръ и една малка площъ *люцерна* и *овесъ*, за да иматъ подъ ржка винаги прѣсна и крехка храна не само за пилетата, но и за кокошкитѣ. Много помага за засилване организма на пилето, употребяването на *месната храна*, затова който има възможность, слѣдъ третата седмица може да дава по-малко *кръвъ* отъ закланъ добитъкъ въ ямата.

Една отъ най-приятнитѣ храни за пиленцата си остава *смѣсенъ булгуръ отъ овесъ и кукурузъ* и въ допълнение да се дава *просо*.

За да се улѣсни храносмилането прѣпоръчаме да се посипва пода съ *чистъ пѣсѣкъ* и върху него да се хвърля просото или сухата ярма. По-долу даваме една таблица за храненето на пилетата о която грижливия птицевѣдъ, желателно е, да се придържа: тя не е чиста теория, а е съставена възъ основа на дългогодишна практика.

Не строите скъпи и луксозни курници! Светлината, въздуха и хигиената не струватъ нищо, но сж първитѣ и необходими условия за здравето на птицитѣ.

Таблица

За рационално хранене на пилетата.

Д Н И	6 1/2 ч. с.	9 ч. с.	11 ч. с.	13 1/2 ч.	16 ч.	19 ч. преди мръкване
Първи день	Пълнен гладъ 48 ч., но пилетата да се разведлат за да се улесни изчистатъ хранителнитъ органи.					
Втори день	Чиста вода хладка	Поставаме песькъ въ една плитка купана		Трохи отъ сухъ хлѣбъ (1)	Намокрени трохи (2)	Сухи трохи
Трети день	Сухи трохи хлѣбни	Мокри хлѣбни трохи	Сухи хлѣбни трохи	Мокри хлѣбни трохи	Мокри хлѣбни трохи	Сухи хлѣбни трохи
Четвърти день (3)	Сухи хлѣбни трохи	Мокри хлѣбни трохи	Просо и булгуръ отъ жити + песькъ	Мокри хлѣбни трохи	Мокри хлѣбни трохи	Просо, сухи хлѣбни трохи
Пети день (4)	Сухи хлѣбни трохи и просо	Булгуръ отъ жито + песькъ	Сухи хлѣбни трохи, просо	Зеленина (люцерна и др)	Булгуръ жито, пськъ, просо	Сухи хлѣбни трохи
Шести день (5)	Булгуръ житенъ прѣсенъ	Сухи хлѣбни трохи	Житенъ булгуръ, песькъ	Зеленина	Сухи хлѣбни трохи	Житенъ булгуръ, пськъ
Седми день до 2 седмици	Житенъ булгуръ	Ярма: отъ житни трици (3 ч.), овѣсъ, кукурузъ 4 ч. дърв. кюмуръ 1/4	Житенъ булгуръ, пськъ	Зеленина	Ярма	Житенъ булгуръ, пськъ
До 8-та седмица	Житенъ булгуръ прѣсенъ	Ярма: отъ трици, пресени овесена ярма, кукурузъ, дървени ваглицо, (6)	Едра ярма овѣсъ, 1 ч. кукурузъ 2 ч. жито 2 ч.	Зеленина	Едра ярма	Едра ярма (20)

ОБЯСНЕНИЯ :

- 1) Хлѣба трѣбва да бжде най-малко отъ два дека, а трохитъ еъсенъ, ситни да се наплавятъ на дѣсчици, кортонъ и върху гърба на пилетката и следъ 10 м. — да се вдигне остатъка.
  - 2) Хубаво е да се намократъ трохитъ съ суроватка отъ млѣко или само млѣко.
  - 3) Отъ 4-ия день нататъкъ да се постави въ едно дървено съндяче, раздѣлено на 3 преградъ, прахъ отъ дървени кюморъ, прахъ отъ ясени черупки и сухи трици.
  - 4) Поставете съдъветъ съ храната и водата по-възможностъ на по-отдалечено мѣсто отъ постоянното имъ жилище, та да се учатъ да се движатъ повече.
  - 5) Който има възможностъ и желеа да спрasi пиленцата отъ блѣлата диария да имъ дава отъ 6-ия день нататъкъ кисело млѣко, разредено съ вода.
  - 6) Ярмата да бжде поставено на разположение на пилетцата.
- Зеленина да се дава отъ 5-я день нататъкъ (люцерна, детелина, коприва и млади овѣсъ).

Д-ръ Сим. Игнатовъ.

Заразителенъ бълъ поносъ у пиленцата.

Ето една болестъ, която внесе паника мѣжду птицевѣд-цитѣ въ Америка, и др. страни съ засилено земледѣлско и индустриално птицевѣдство. Сжщата болестъ е константирана и въ Германия. Професоръ D-r N. Miessner, директоръ на химическия институтъ на висшето Ветеринарно училище въ Hannover, D-r Berge Michels твърди, че отъ изпратенитѣ въ института яйца съ умрѣли въ тѣхъ пиленца, сжщо пиленца на 2 — 21 дни презъ месецитѣ февруарий до май 1927 год., може да се приеме, какво тази болестъ върлува въ широки размѣри, въ много птицевѣдни стопанства и че тазгодишнитѣ резултати при люпението и отгледването на пиленца ще бждатъ много по-лоши.

Заболело отъ бълъ поносъ пиле.

Причинителя на болестъта е *Bacterium pullorum*, който е намѣренъ както въ яйцата така и въ болнитѣ пиленца. Установено е сжщо, че има тѣй наречени „заразени“ кокошки, които изглеждатъ външно здрави, но които носятъ въ яйцепровода си причинителя на „бѣлия поносъ“ и отъ тукъ го предаватъ на яйцата, а съ това и на пиленцето. — Така се обяснява намѣренитѣ бактерии отъ Професоръ D-r Miessner, както въ бѣлтѣка, така и въ желтѣка на яйцето, а сжщо и въ още не излюпеното пиленце. Тѣзи „заразени“ кокошки прѣдаватъ болестъта не само на потомството (пиленцата). Тѣ отдѣлятъ лига отъ яйцепровода пълна съ бактериитѣ на „бѣлия поносъ“, която се смѣсва съ изверженията и по този начинъ разнасятъ най-широко заразата, за заразяване на другитѣ птици въ птичия дворъ.

Излюпенитѣ заразени, болни пиленца прѣдставляватъ най-голѣма опасностъ за птичия дворъ, защото могатъ да

заразятъ (инфициратъ) всичкитѣ пиленца, които се отглеждатъ много на едно мѣсто. — Това е особено важно при искусвенно люпенитѣ пиленца съ Инкубаторъ, които се продаватъ като едnodневни пиленца на най различни, въ разнитѣ краища на една областъ стопанства.

Признаци: Болнитѣ отъ заразителния „бѣлъ поносъ“ (диария) пиленца не ядатъ, обикновенно оставатъ неподвижни отъ мѣстото отъ кждѣто иде топлината въ искусствениѣ квачки, издаватъ едно болезнено писукане. При вървежѣ залитатъ, и се клатушкатъ. Обикновенно при стоежа си тѣ сж разкращени и треперятъ съ овиснала глава и най често съ затворени очи. Перата имъ сж настрѣхнали и изглежда, като че ли иматъ по дълги крилца, които сж увиснали. Перата около ануса сж зацапани съ извержения, Послѣднитѣ сж редки течни до бистра вода, а понѣкога и кървави

Въ Германия болестъта върлува презъ м-цитѣ май, юний, и юлий, редко презъ априль и августъ.

Причинителя на болестъта е извѣстенъ. Знае се, че болестъта е наслѣдственна, ето защо най-голѣмата грижа на птицевѣдеца е да не допустне въ курника си „заразена носачка“, която както казахъ и по-горе предава заразата на яйцето, на новоизлюпеното пиленце и разнася заразата на всѣкъдѣ изъ двора и курника съ изверженията си.

Веднага да се отстранява всѣко подозрено за болно отъ заразителния бѣлъ поносъ пиленце.

Въ странитѣ кждѣто е константирана тази опасна за модерното птицевъдство болестъ, птицевѣдцитѣ на расови кокошки, които продаватъ отъ стопанствата си яйца за разплодъ или пиленца сж заставени да подлагатъ на серологично изслѣждане кокошкитѣ за разплодъ. Отъ всѣка кокошка ветеринарния лѣкаръ взема кръвь, която се изслѣдва въ бактериологическитѣ институти.

Всички онѣзи кръвни проби, които дадатъ положителна реакция, кокошкитѣ отъ които сж взѣмени, се изключаватъ отъ разплодъ и отстраняватъ веднага отъ птицевѣдното стопанство.

Вѣрно е, чѣ много отъ заболелитѣ пиленца съ наврѣменно и бързо цѣлесъобразно лѣкуване, могатъ да останатъ живи, но тѣ си оставатъ носители на заразата и никога не трѣбва да се употрѣбаватъ за разплодъ.

Тукъ нашитѣ птицевѣдци ясно виждатъ на какви опасности се излага частното, че и националното ни птицевъдство, въ случай че съ внисането на чуждестранни расови яйца и пилета се внесе и тази опасна заразна болестъ у насъ. Не че тамошнитѣ птицевѣдци ще сторатъ нарочно това, а отъ непознавоне на болестъта, както това научаваме за Германскитѣ птицевѣдци, които до миналата година смѣтаха страната запазено отъ въпросната болестъ.

Ето защо, доставката на яйца за разплодъ, на пилета и др. отъ странство трѣбва да става само отъ солидни ре-

номирани птицевъдни фирми, които даватъ гаранция, че кокошките имъ сж изслѣдвани за заразителенъ бѣлъ поносъ и отъ хора добрѣ запознати, както съ птицевъдството така и съ болеститѣ, особено заразитѣ по птицитѣ.

Дано бждемъ запазени отъ тази нова зараза за кокошките у насъ, но за всѣки случай умѣстно е да кажемъ, че борбата съ тази епизотия се води и се прѣпоръчва:

Количеството на пиленцата въ едно отдѣление или боксче, трѣбва да бжде колкото се може по-малко и съ това да се намали възможността за заразяване на по малко пиленца, да се намалятъ и стопанскитѣ загуби.

Необходима е най-голѣма чистота въ отдѣленията и цѣлия курникъ. Ежедневно да се почиства пѣсѣка слѣдъ махване на постелката и да се дезинфицира.

Персонала, който обслужва на пиленцата трѣбва всѣкога зомъ излезе отъ едно отдѣление на пиленцата да си измива и дезинфекцира рѣце, обуца и пр. При входа на всѣко отдѣление трѣбва да има едно чувалче, или парцалъ напоено съ дезинфекционна течность, за да се дезинфициратъ обуцата и да се очистятъ отъ полѣпили се по тѣхъ извержения, торъ и пр.

Болнитѣ пиленца трѣбва веднага да се махваторъ и унищожаватъ, като се закопаятъ дълбоко въ земята.

Трѣбва особено да се внимава при покупка на пиленца.

Всѣки день да се измиватъ водопойките, като се наливатъ всѣкога съ прѣсна вода, въ която да се туря помалко зеленъ камъкъ.

Лѣкуванетоъ както се вижда отъ горѣказаното не може да се прѣпоръчва, като добра стопанска мѣрка, Бързото разпространение на болестъта може би е вслѣдствие на неестественото отглеждане на пиленцата на не отговорящитѣ изкуственни квачки, а сжщо и на недостатъченъ просторъ за движение и паша и държанието на много пилета въ едно отдѣление.

Правятъ се опити за приготвяване на серумъ и ваксина за борба съ тази епизотия. Дано бждемъ запазени отъ този бичъ.

П. Д. Кършевъ,
Стопанство „Караорманъ“
с. Миндя — Еленско.

Мѣстната кокошка.

Мнозина твърдятъ, че мѣсната кокошка не била пригодна за интензивно птицевъдене: яйца и месо. Грѣшатъ, защото не я познаватъ или сж попаднали на екземпляри съ лоши стопански качества. Истината е, че нашата „Спартанка“, въпреки че спи на открито, масово загива отъ епидемии и безъ да познава хигиеничния птичарникъ и топлата дажба, продължава за общо очудване да приключва търгов-

ския ни балансъ близо съ единъ милиардъ активъ годишно!

Опита ми отъ 3 години съ нея при двойна контрола (пѣтель италиански-яребиченъ цвѣтъ и носачка-бѣлъ Легхорнъ), говори че тѣ поставени въ хигиениченъ птичарникъ, при разумно хранене, при строга (безупречна) контрола и ясно поставена развѣдна цель още при третата генерация дава блѣстящи резултати. Твърдя отъ досегашнитѣ си резултати, че къмъ 5—6 генерация ще отведе отдѣлни носачки и фамилии отъ тѣхъ съ носливостъ надъ 240 яйца годишно! Още по интересното е, че тя има бързо развитие, скорозрѣла е. напр. № № 1, 4, 5 и 6 сж пронесли на 125 и 126 дневна възраст отъ излупването си. Не говоря за нейната издръжливостъ къмъ рѣзкитѣ атмосферни промѣни, невзискателностъ, усърдното търсене храната, а най-главното, че е свободна отъ наслѣдствени болести.

Излишно е да споменавамъ, че тя е незамѣнима като майка.

Винаги отъ мѣстната кокошка може да се отведе поколение съ тежъкъ корпусъ, пригодно за бързо угодяване при пълно използване на храната. Стопанството ми е продавало 4 месечни пѣтли безъ угодяване съ живо тегло 2 до 2'400 кгр.

Преди да дамъ данни за носливостъта на кокошето си стадо, за неизлишно смѣтамъ да съобща, че отъ събранитѣ преди три години яйца въ най-забутания кѣтъ на Еленския Тузлукъ, чрезъ строга контрола попаднахъ на носачки съ регистрирана носливостъ: 184, 164 и 151 яйца не годишно, а за врѣмето отъ пронасянето до периода на лежането т. е. за 10 до 11 мѣсеца. Сжщитѣ носачки за сжщото врѣме по веднѣжъ сж мжтили и водили пиленца. При размножението, вниманието ми е било насочено главно върху качествата на мжжкитѣ разплодници (пѣтлитѣ). Чрезъ подборъ оставихъ отъ многото само два, типични мѣстни (черъ и съ тютюнево жълто оперение). Сега, съ въпроснитѣ 3 носачки (родоначалницитѣ на стадата) плюсь чистокръвната бѣла Легхорнъ, кръстосани съ мѣстнитѣ два пѣтла плюсь Италианския, получихъ 12 комбинации. Пѣтлитѣ сж изолирани въ малки курничета, а носачкитѣ се пушатъ отъ ржка. Стопанството ми е изолирано. За случая не сж важни и редѣтъ на комбинациитѣ, колкото факта, че мѣстнитѣ разплодници кръстосани дадоха: *зимни носачки съ много бързо развитие (пронасятъ преди 5 м. възраст) съ средня носливостъ отъ 120 яйца презъ зимния сезонъ, начиная отъ октомври до априлъ. 2. Месечна носливостъ надъ 20 яйца, като рекорднитѣ носачки 26, 28, 35 и 49 сж достигнали по 26 яйца мѣсечно. Изобщо мѣстната кокошка (отдѣлни носачки) биха носливостъта на приплодитѣ отъ Легхорна и Италианкитѣ. Истинатъ ми налага да призная, че бѣлия Легхорнъ кръстосана съ мѣстния ми пѣтель № 2 даде контролни приходи съ висока носливостъ безъ да догонни тая на нѣкои отъ мѣстнитѣ. Колкото до контролнитѣ носачки, получени отъ Яребичния италиански*

пѣтель съ най-цѣннитѣ ми носачки. останахъ разочарованъ отъ тѣхъ, защото късно — следъ 6 м. възраст пронесоха, нередовно носятъ и често се залежаватъ — клопатъ. Вѣрно е, че сж леки птици за голѣмъ просторъ и екстензивно птицевъдене.

Най-добритѣ ми комбинации отъ мѣстнитѣ разплодници иматъ срѣденъ до едъръ тежъкъ, набитъ корпусъ съ оперерие: чисто черни (въздребни) съ прави грѣбени и качулки, чисто тютюневи жълти до огнено оперение безъ качулки и черни съ по светло оперение по гърдитѣ сжщо безъ качулки. Попаднахъ на екземпляри отъ друга комбинация, които не клопатъ (не мжтятъ) слаби носачки, но съ силна наклоность къмъ угояване, оперение кремаво.

№ № 66, 68, 69, 70, 77, 80, 83, 84, 85, 87, 89, 94, 96, 97 и 99 сж юлски лупила пронесли всичкитѣ презъ декември и първата половина на яйцата (въ най-голѣмитѣ студове) съ носливость до 15 априлъ т. г. средно 80—100 яйца, като рекордъ държатъ подчъртанитѣ (надебеленитѣ) № №; съ които възнамѣрявамъ да участвувамъ въ конкурса, понеже сж съ доказана мѣсечна носливость по 25 яйца.

Отъ кокошето си стадо, състояще се отъ 100 млади носачки плюсь 4 стари съмъ доволенъ, защото за мѣсецитѣ: януари, февруари и мартъ т. г. вземахъ 4911 яйца. продадени средно по 3 лв. едното. Средната дневна носливость е 54 яйца, като на 7 мартъ—рекордната дата съмъ събралъ 88 яйца! Ето какво може да даде мѣстната кокошка, поставена при подходящи условия, хранена, отглеждана и размножавана съгласно скотовъдната наука!

ТАБЛИЦА

за носливостта на априлското лупило (1, 10 и 20 отъ мѣсеца 1927 г.) въ стоп. Караорманъ—с. Миндя, Еленско.

№ на носачката	Пронесла 1927 г.	1927 год.				1928 год.				Снесени яйца	Оперение
		Септемврий	Октомврий	Ноемврий	Декемврий	Януарий	Февруарий	Мартъ	До 15 априлъ		
26	4. IX.	20	26	14	23	4	2	25	14	128*)	Жълто I.
28	10. IX.	17	19	26	21	23	19	20	10	155	Жълто I.
35	1. X.	—	23	21	15	3	16	22	10	110	Жълто I.
38	15. X.	—	13	23	24	20	19	23	12	134	Кафяво
40	20. X.	—	8	22	21	17	20	13	14	115	Пѣстро
41	25. X.	—	5	25	25	19	8	22	10	114	Пѣстро
43	28. X.	—	2	18	18	19	18	21	9	105	Жълто I.
44	29. X.	—	2	23	24	11	9	24	9	102	Черно
49	17. XI.	—	—	9	24	22	21	24	10	110	Черно
50	17. XI.	—	—	13	24	23	21	14	11	106	Тузита
57	21. XI.	—	—	8	24	24	24	20	6	106	Тузита

*) № 26 отъ 9. I. до 27. II. не носила по причина навѣхване на едина кракъ.

М. Ц. Ц.

Легхорна, модерната стопанска раса.

Въ чужбина, Легхорна е една отъ най-полезната и най-много търсената и разпространена стопанска раса. Напоследък и у насъ интереса къмъ тази раса е твърде голъмъ, което се обяснява, съ обстоятелството, че тя се справи добре съ нашия климатъ и даде много задоволителна стопанска полза, на отвъждащия я птицевъдъ И въпрѣки, голъмата ненавистъ, която цари въ птицевъдния светъ, противъ чуждитѣ раси, Б. Легхорнъ ежегодно, подчертава своятъ стопанско-полезни качества отъ голъмо значение, въ историята на кокошитѣ раси. Почти, отъ всѣкъждѣ се надава викъ въ полза на мѣстната кокошка, свикнала вече съ нашитѣ климатически условия. На това ние ще отговоримъ само съ нашата тактичностъ и желание къмъ по-бързъ и сигуренъ резултатъ. Известно е на всички, че нѣма нито една българска раса или по-скоро едно расово, мѣстно вариете, което да е разпространеното въ размѣръ да може да се препоръча за стопанско-полезна раса и задоволи голъмия интересъ къмъ носливи кокошки. Това дори не става и въ страни, които отъ години работятъ за създаване на мѣстни раси.

Защото, ако ние си позволимъ да препоръчаме, черната шуменска кокошка или друга нѣкоя, трудно би ни се отговорили, отъ кждѣ можемъ да си доставимъ яйца за разплодъ въ по-голъмо количество отъ тази кокошка. Това е въпросъ, на който едва ли би могълъ да ни отговори некой! Точно това е задачата на птицевъднитѣ дружества и клубови, които трѣбва да вложатъ голъма амбиция, старание и системностъ за проучване на тази материя.

Безъ да гледаме на горното, ние не можемъ да отречемъ добритѣ качества и превъзходства на Легхорна. А онѣзи, които твърдятъ противно се ръководятъ отъ обстоятелството, че трудно биха намѣрили пазаръ на расата, която отглеждатъ.

Едно отъ добритѣ качества на Легхорна и отъ значение, за нашия беденъ стопанинъ е голъмата носливостъ и издържливостъ. Точно на тази издържливостъ спремо климатическитѣ условия се дължи и разпространението му изъ цѣлия свѣтъ. Тесно свързана съ издържливостта е незначителното му предразположение къмъ болеститѣ, което е отъ много голъмо значение за стопанската кокошка. Всѣки птицевъдъ знае, че само една болестъ, често унищожава целото му стадо. Друго едно полезно качество, което се признава, както на западъ така и у насъ, е голъмия процентъ на оплоденостъ и лупимустъ. Вследствие на тази добра лупливостъ пилетата се развиватъ много бърже и лесно,

Това пъкъ има, особено значение за нашия стопанинъ, свикналъ да подарява обикновено по-малко внимание на домашнитѣ птици.

Въ птицевъдството, рационалното птицевъдство не е важно само, колко яйца ни носи една кокошка, но и кога снася, тя тѣзи яйца, колко храна употребява и дали сжщата грижливо търси и намира последната, а така сжщо дали голѣмината на яйцата отговарят на изискванията на пазаря. Въ това отношение Легхорна, при рационално хранене и хигиеничен курникъ, отговаря на отчакванията на стопанството, понеже ни дава, една повече отъ задоволителна зимна носливостъ: За снасянето на тѣзи яйца, сжщата въ сравнение съ другитѣ раси, употребява значително по-малко храна, която търси усърдно съ ровене и движение. Тежината на яйцата вариратъ отъ 58 до 60 грама. Ако случайно Легхорна, снася дребни яйца, това е сигурно грѣшка при отглеждането което лесно може да се отстрани. Бързото и лекото отглеждане на Легхорна се подчертава отъ факта, че ние следъ 20-я день можемъ вече да разпознаваме мъжкитѣ отъ женскитѣ. Благодарение на това, тѣзи, които отглеждатъ тази раса, могатъ най-рано, да изнесатъ на пазаря млади пилета. Докато, тежкитѣ раси, поради неоплодеността на яйцата въ студентитѣ дни, не се подаватъ на рано лупене, а къснитѣ пилета не могатъ да добиятъ тази добра цена, която се заплаща за раннитѣ такива.

Не може сжщо да не поменемъ, сравнително по-малкото количество храна, която сжщитѣ употребяваатъ, а така така сжщо и много редкото разклопване, който сж отъ доминирующе значение при отглеждането на птици. Нѣколко думи за отглеждането на тази раса сж повече отъ необходими, но това ще направимъ въ следующитѣ книжки.

На край, ще се постараемъ да направимъ едно кратко описание на Легхорна споредъ най-последната негова германска типичностъ, която се почти слива съ американския типъ—Легхорнъ.

1) *Произходъ—отечество*: Отечеството на Легхорна е Италия. Отглеждането, развитието и издигането му, като стопанско полезна раса сж извършени въ Америка, кждето въ въ началото на XXI в. е добила голѣмо разпространение и отъ тамъ пренесена въ Европа.

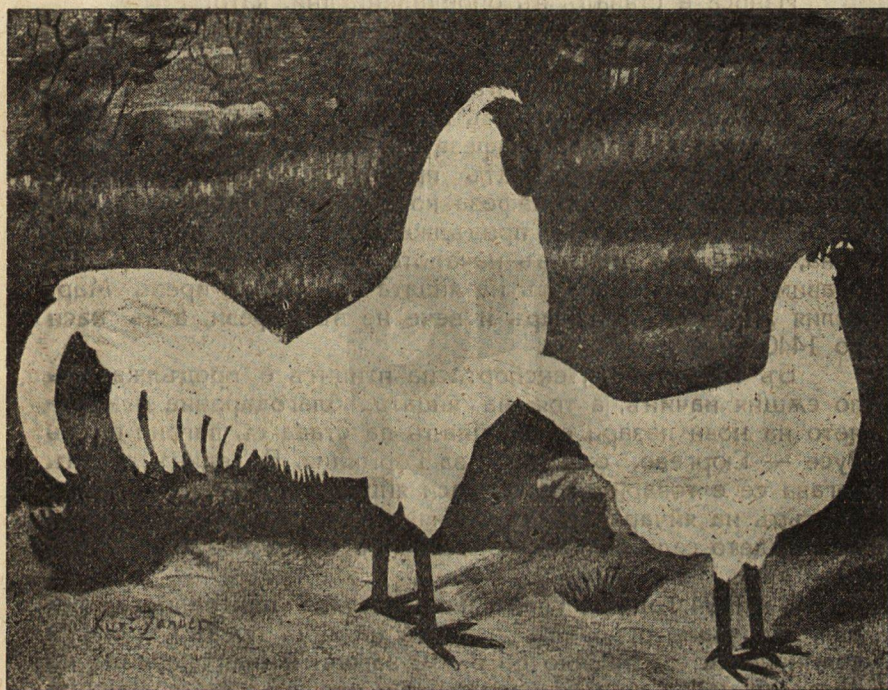
2) *Полезни качества*: Б. Легхорнъ е много лесно-подвижна, кротка кокошка и добра търсачка на храната си. Расте и се развива много бърже и е отлична носачка!

3) *Описание*: а) Главата на Легхорна има красива форма, достатъчно широка и дълга при това добре закржглена. Менгушитѣ и ушитѣ сж крепко закрепени въ главата. Първитѣ сж бадемовидни, срѣдно-голѣми, съ бѣли мека структура; слабо-желтъ отенъкъ на цвѣта имъ не е грѣшка. б) Очитѣ, гледани отъ страна, тъмно-червени съ жълтъ ирисъ, ясно-огнени, подвижни и широко отворени.

в) *Гребенъ*: На петеля, простъ, гладъкъ и въ правилень зигзагъ, срѣдно голѣмъ и не много падналъ на задъ; на кокошката, както и на петеля но падналъ на една страна, безъ, обаче, да пречи на зрението.

г) *Тъло и строеж*: Тълото нискостояще и гледано отъ страна представлява правоъгълникъ съ съотношнние на странитѣ 5:9, а гледано отгоре, то представлява една отсечена пирамида. Гърдитѣ сж развити, изпъкнали и правилно закржглени. Особена ценостъ на Легхорна, е силно развитата задня частъ- Гърбътъ е широкъ и дългъ, преминава правилно къмъ опашката, безъ да се свива въ страни. Преминаването на гърба къмъ опашката не бива да е жглово, а правилно закржглено.

Бѣли американски Легхорни.

д) *Крака и пръсти*: Краката сж гладки и лесно-сгъващи съ жълтъ цвѣтъ, почти като на човката. Блѣдия цвѣтъ на краката не е расова грѣшка. Четиритѣ правилни пръста завършватъ съ меки нокти. Много висока и щъркелообразна стойка е погрѣшна.

е) *Опашка*: Вигрилообразната опашка трѣбва да е широка, но не и фазанообразна или подобна на катеричката, който крайности не отговарятъ на белѣзитѣ на тази раса.

ж) *Оперение и кожа*: Кожата по възможностъ тънка нежна и мека, особено по корема; перата хубави, меки и глатко-легнали.

з) *Цвѣтъ*: Чисто бѣлъ, слабо-жълтия отенъкъ допустимъ.

и) *Тежина*: Добре развития и отгледанъ петель тежи около 2—2½ кгр., кокошката 1½—2 кгр.

Ж. Ламбриновъ.

Търговията съ яйца и птици въ България.

Търговията съ яйца и птици въ България е започната презъ 1878 година, когато експорта е ставалъ само презъ Варна съ параходи за Цариградъ; Варна — Пирея и Варна Марсилия.

Износа е ставалъ въ определени дни, като:

1) 2 Пжти седмично е товарено само за Цариградъ 100/150 кафеза кокошки средно 7000/8000 бройки и 150/200 кафеза яйца по 1800 яйца въ единъ кафезъ.

2) Сжщо по единъ пжтъ въ седмицата е товарено 40/50 кафеза кокошки и 40/50 кафеза съ яйца.

3) Сжщо по единъ пжтъ презъ седмицата е товарено за Марсилия по 80/100 кафеза кокошки и 50/60 кафеза съ яйца. Това положение е продължавано редовно до 1890 година, за да започнемъ въ началото на 1891 година да направимъ първия експортъ на яйцата отъ Варна презъ Марсилия „Лондонския пазаръ и вече не въ кафези, а въ каси по 1440 броя.

Бъ 1892 година, експорта на птицитѣ е продължавалъ по сжщия начинъ, а тоя на яйцата, благодарение намирането на нови пазари е започналъ да става съ вагони презъ Русе — Гюргево, отъ тамъ за Германия. Въ единъ вагонъ тогава се е товарило по 80 каси яйца по 1440 бройки. Като центъръ на яйчарската търговия тогава е билъ Разградъ, отъ кждето седмично сж излизали въ онова време по 1000 каси яйца.

Въ 1894 година, следъ направата на централната линия, започваме редовенъ експортъ на яйца презъ Сърбия и седмично се е изнасяло по 8—10 вагони и благодарение на интереса който нашето население е проявило се е увеличавало постепенно. За да имаме въ края на 1906 година на 1500 вагона яйца и около 160 вагона птици — следъ която година вече официалната статистика ни дава ежегодния износъ на яйцата и птицитѣ, който износъ следъ като изключимъ презвоенитѣ години, когато е намалявалъ, за останалитѣ години ежегодно се е увеличавалъ за да стигне презъ 1917 година 12,443,355 кгр. за обща сума 730,281,845 и тоя на птицитѣ на 872,276,316 за 44,788,583 лв. Има общо за 775,070,428 лева и днесъ яйчарската ни търговия да заемне второ место въ нашия износенъ балансъ, а така сжщо и да бжде ценена отъ отговорнитѣ фактори.

Тия резултати за земледѣлска България не сж задоволителни, като имаме предъ видъ, развитието на птицевъдството въ западнитѣ и индустриални страни, които въ много по кратко време сж успели чрезъ меркитѣ на държавата и

и частната инициатива — респективно птицевъднитѣ дружества, да постигнатъ резултати, щото страни импортъорски да станатъ експортъорски и да конкуриратъ не само по количество, но и по качество българскитѣ яйца.

Много пжти се е апелирало къмъ нашитѣ управници фактори, да обърнатъ сериозно внимание на нашето птицевъдство, което модернизирани и поставено на условието на западно-европейското, което крие въ себе си милиарди доходи за нашата държава. За големо съжаление обаче, съвсемъ малко е направено, за да не кажемъ никакъ и едва въ края на 1925 год., започна М-тото на земледѣлието да проявява по големъ интересъ къмъ тоя цененъ отрасъкъ, който западно европейскитѣ държави сж го поставили на първо место.

Частната инициатива въ това отношение и сравнително материалнитѣ ни срѣдства е направила много по-вече, тя продължава да работи за да видиме, че само въ една година по инициативата на Клуба на птицевъдитѣ въ Плѣвень и тая на Софийското птицевъдно д-во въ Бъзгария се образували повече отъ 50 птицевъдни д-ва които сващайки големата задача, която имъ предстои за повдигане и модернизирани на нашето птицевъдство, на 29 и 30 априлъ въ София се учредиха Бълг. Птицевъденъ Съюзъ и поставиха основитѣ на това голѣмо дѣло, за да можеме въ най-близко време да се поздравимъ съ добри резултати и се наредимъ наредъ съ Дания, Белгия и Полша.

На основателитѣ и инициаторитѣ пожелаваме пълненъ успѣхъ въ трудната и благородна задача.

18/IV. 1928 год.

Пазаря у насъ и чужбина.

ЯЙЦА. Ценитѣ на яйцата за износъ, презъ м. май се движиха, въ по-голѣмитѣ покупателни станции по централната ж. п. линия отъ 2—2.25 до 2.30 лв. на парче, а въ южна Бъзгария, кждето износа, поради земетресението изживе единъ застои съ 10 ст. по-надолу. Тѣзи цени вероятно ще се подържатъ до края на месеца, до кога трае и поставянето на яйца въ хладилници.

ПТИЦИ: Цената на птицитѣ въ сравнение съ м. месецъ показватъ едно чувствително спадане. Така напримеръ днесъ редовно купуваме птици за износъ съ 15—20 лв. по евтино отъ м. месецъ. Цената ни чифтъ кокошки е 80—85 лв.

СТРАНСТВО: Германия — има голѣмо търсене за първа едра и тежка стока, за която се плаща отчасти по-голѣма цена. Швейцария — потвърждава сжщитѣ цени. Търсенето е спокойно. Напоследъкъ целия износъ отъ северна Бъзгария е насоченъ по Дунава съ чешкитѣ моторни лодки, поради евтиното навло.

Съюзенъ и кооперативенъ животъ.

Учредителния конгресъ на птицевъднитѣ дружества и клубови въ страната.

Първото заседание на Конгреса биде откритъ на 29 III пр. обѣдъ съ нѣколко думи отъ председателя на Софийското Птицевъдно д-во, г. Борисъ Руменовъ. По прѣдложение на сжщия прѣдседателското мѣсто се зае отъ най стария делегатъ Спасъ Шумковъ, по чието прѣдложение, конгреса единодушно избра за ржководене на заседанието слѣдното бюро: 1. Прѣдседателъ Иванъ Цанковъ отъ София; 2. Под-председатели Мирчо Цоневъ отъ Плѣвень; и Д-ръ Керановъ отъ с. Торлакъ—Разградско; 4 Секретари Живко Ламбриновъ и Панчо Шоповъ отъ София.

Прѣдседателствующия Ив. Цанковъ, слѣдъ като благодари отъ името на бюрото за избора даде послѣдователно думата на дошлитѣ да поздравятъ конгреса: Професоръ Хлѣбаровъ отъ името на М-ръ на Землѣделието; Ст. Лукановъ отъ името на съюза на агрономитѣ и Живко Ламбриновъ отъ името на сдружението на търговцитѣ на яйце и птици.

Съгласно точка 3 отъ дневния редъ, пристѣпи се къмъ изборъ на комисии: По прѣдложение на прѣдседателствующия, избраха се слѣднитѣ делегати за комисии: 1 По провѣрка на пълномощята: Харалампи Ламбриновъ отъ Г. Орѣховица, Богданъ Мартиновъ отъ София и Д. Беновъ отъ Б. Слатина. 2. По изготвяне на резолюциитѣ: П. Морозовъ отъ Русе, Ж. Ламбриновъ отъ София и М. Цоневъ отъ Плѣвень. 3. Бюджетарна комисия: Юр. Пекоревъ с. Слатина—Софийско, Д-ръ Караивановъ Плѣвень, г. П. Мутафовъ—Гара Левски; 4. По изготвяне устава: Проф. Хлѣбаровъ, Ив. Цанковъ, П. Шоповъ—(София). Ю. Пекаревъ, П. Марозовъ, Д-ръ Керановъ (с. Торлакъ—Разградско) свещ. Паликовъ, (с. Беброво-Еленско). г-жа М. М. Стоянова (с. Тетово—Балбунарско), Станчовски (с. Кнежа), Д. Деяновъ (Б. Слатина), Ас. Найденовъ (Видинъ), Ат. Ат. Константиновъ с. Красно-село—Софийско, Александръ Пенчевъ (Търново).

По поводъ предложението на проф. Хлѣбаровъ подкрепено и отъ други делегати, че изработения проекто-уставъ, нагоденъ да служи едновременно за такъвъ на съюза и отдѣлнитѣ дружества, се налага сжщия да се раздѣли на две, като конгреса приеме само устава на съюза, а допълнително управителния съветъ да изработи и отпечати образецъ-уставъ за дружествата. Конгреса обаче реши: приема по принципъ предложения проекто-уставъ, комисията да се произнесе по отдѣлнитѣ членове, безъ да се повдига въпроса за раздѣляне на устава.

Х. Ламбриновъ. (Гор. Орѣховица), докладчикъ на комисията по провѣрка на пълномощията заяви: Предъ видъ на това, че конгреса е учредителенъ, комисията предлага да бждатъ приети за редовни всички делегати на брой 64 души, които сж приеха съ болшинство. На учредителния конгресъ сж представени 27 дружества и клубове съ 64 делегати. Представени сж следнитѣ градове и села: *София, Плѣвенъ, Русе, Видинъ, Б. Слатина, Берковица, Гор. Орѣховица, Търново, Ст. Загора, Балбунаръ, Перникъ, с. Гостиля* (Орѣховско), *с. Церово* (Т. Пазарджийско), *с. Торлакъ* (Разградско), *с. Беброво* (Еленско), *с. Тетово* (Балбунарско), *с. Кара-Ачъ* (Балбунарско), *с. Княжево* (Софийско), *с. Красно село* (Софийско), *с. Чокурово* (Разградско), *Гара Левски, с. Кнежа, с. Слатина* (Софийско) *с. Крушов-не* (Орѣховско) *с. Надежда* (Софийско) *с. Кремиковци* (Софийско) и *Гара Кричимъ.*

По точка 4 на дневния редъ, а именно обсъждане и евентуално решение за образуване на общъ съюзъ, председателствующия даде думата на Д-ръ Кирановъ. Г-нъ Кирановъ, следъ като констатира лошото положение, въ което се намира родното птицевъдство и голѣмитѣ перспективи, които обещава да даде то, ако се тръгне по пътя на неговото подобрене, исказа ценни мисли по работата, която предстои въ тази насока — на частната инициатива. За да може, обаче, да се координира дейността на голѣмата инициатива на птицевъднитѣ дружества и да бжде правилно насочена и използвана тя — за подобрене на нашето птицевъдство, налага се образуване на общъ птицевъденъ съюзъ.

Конгреса съ акламации реши: да се образува общъ съюзъ на птицевъднитѣ дружества въ страната.

Предъ видъ напредналото време, заседанието се отложи за следъ обѣдъ.

Въ второто следъ обѣдно заседание председателствующия г. Ив. Цанковъ даде думата на докладчика по устава, д-ръ Кирановъ който докладва устава, приетъ отъ комисията членъ по членъ. Следъ станалитѣ разисквания, конгреса прие устава тъй както бѣше докладванъ, като се направиха изменения въ следнитѣ членове:

По чл. 3, буква а, думата „модернизиране“, се заменя съ „рационализирането“.

По чл. 8. Чл. вносъ къмъ съюзната каса е 20 лв. на членъ безъ съюзния органъ, абонамента на който се определя отъ конгреса и получаването на който е задължително за всѣки членъ.

Къмъ чл. 31 се прибавя на края. Дневния редъ се оповѣстява 15 дни по-рано.

По точка 8 — „Разни“. По предложение на председателствующия, конгреса реши: 1) Първия редовенъ конгресъ на съюза идната година да се свика въ гр. Плѣвенъ; 2)

Абонамента на списанието да бжде: за членове 40 лева, за не членове 50 лева, изплащанъ въ предплата.

Г-нъ Мутафовъ (Левски) докладва бюджето-проекта на съюза за идната година, който се прие както следва:

ПРИХОДЪ	лева	РАЗХОДЪ	лева
Членски внось	24000	За печатъ на списанието	35000
Абонментъ списанието	48000	Хонораръ, възн. и др. по списанието	21000
Субсидии и дарения	10000	Общи разноски:	
Непредвидени	4000	Заплати, наемъ, канцел. и др.	18000
		Конгресни и конференции	6000
		Непредвидени	6000
	86000		86000

Г-нъ М. Цоневъ, докладва резолюцията за подобрене на родното птицевъдство, която бѣ единодушно приета безъ изменения. Въ следния брой, ще я отпечатаме по нѣмане на мѣсто.

Ст. Шумковъ. (София). Повдига въпроса за износа на кюспето и иска да се направятъ постъпки предъ Министерството на Земледѣлието за спиране износа му, което е необходима и питателна храна за птицитѣ.

Х. Ламбриновъ. (Гор. Орѣховица). Предложи да се построи на панаира въ Гор. Орѣховица единъ модеренъ кокошарникъ, които да се служи за образецъ и пропаганда на хигиеничния и модеренъ такъвъ. Горнитѣ предложения се възприеха отъ конгреса, който даде мандатъ на управителния съветъ на сжщото да уреди този въпросъ.

III. Заседание 30. IV. преди обѣдъ.

Председателствующия Д-ръ Керановъ: пристъпи къмъ дневния редъ, следъ, което се избра комисия по провѣрка на избора въ съставъ: Д. Деновъ, П. Шоповъ, следъ това се даде 10 минути отидихъ за написване бюлетинитѣ.

Председателствующия обяви за избрани: *Управителенъ съветъ*: 1) Б. Руменовъ, 2) Проф. Хлѣбаровъ, 3) Ст. Лукановъ, 4) Б. Мартиновъ, 5) Ю. Пекаровъ, 6) П. Шоповъ, 7) М. Цоневъ (Плѣвенъ), 8) Д-ръ Керановъ (с. Торлакъ). 9) Г-жа М. Стоянова (с. Тетово), 10) Д-ръ Цановъ (Б. Слатина), 11) Стойновъ (гара Левски). *Провѣрителенъ съветъ*: 1) Д-ръ Игнатовъ (Плѣвенъ), 2) Ж. Ламбриновъ (София). 3) С. Георгиевъ (София).

Заседанието се закри въ 12 часа.

Подиръ обѣдъ делегатитѣ направиха посещение на Птицевъдната станция, кждето проф. Хлѣбаровъ—заведующъ станцията, разведе и запозна делегатитѣ съ устройството на станцията, раситѣ замжтени въ нея, резултатитѣ и пр.

Следъ това проф. Хлѣбаровъ държа рефератъ върху „Нашето птицевъдство“.

Вечерята въ 8^{1/2} часа конгреса биде закритъ въ клуба на Птицевъдното д-во съ нѣколко прочувствени думи отъ Д-ръ Кирановъ. Следва.

Български Птицевъденъ Съюзъ — София.

ОКРЪЖНО № 1.

До Птицевъднитѣ дружества и клубове въ страната.

Известно ви е, че състоялата се на 29 и 30 Априлъ т. г. въ София конференция на птицевъднитѣ дружества и клубове въ страната, на която присъствуваха делегати на 27 дружества отъ цѣлата страна обявиха конференцията въ учредителенъ конгресъ, като единодушно и съ акламации се реши основаването на *Български Птицевъденъ съюзъ*. Този фактъ, значението на който тепърва ще има да се оценява, не може освенъ да радва всѣки съзнателенъ птицевъдъ. Конгреса, възъ основа чл. 39 отъ устава избра управителни тела въ следния съставъ:

Управителенъ съветъ:

Председателъ: Проф. Г. С. Хлѣбаровъ София.

Подпредседатели: { Д-ръ Кирановъ — с. Торланъ-Разградско
Б. Руменовъ — София.

Секретарь Панчо Шоповъ — София.

Касиерь: Юр. Пекаровъ — София.

Главенъ Редакторъ: Мирчо Цоневъ — Плѣвенъ.

Домакинъ: Богданъ Мариновъ — София.

Членове: { Стефанъ Лукановъ — София.
Д-ръ И. Цановъ — Б. Слатина.
Тодоръ Стайновъ — Гара Левски.
М. Стоянова — с. Тетово-Балбунарско.

Провѣрителенъ съветъ.

Д-ръ Игнатовъ — Плѣвенъ.

Симеонъ Георгиевъ — София.

Живко Ламбриновъ — София.

Управителния съветъ, като има предъ видъ исказани-а тѣ мнения въ конгреса, относно прѣдстоящата дейность н съюза, отъ една страна и, отъ друга, — усилената работа, която ни предстои въ подпомагане държавата въ дѣйността и

да се подобри родното птицевъдство, счита за свой дългъ да ви препоръча следнитѣ належащи мѣрки:

1. *Пропаганда и просвѣта.* Дружествата да разширатъ своята дѣйностъ въ районитѣ си и чрезъ събрания, пропаганда и пр., да направятъ идеитѣ на съюза достояние на по-широкъ кръгъ отъ хора. Особено тази дейностъ, трѣбва да обхване селата, — селскитѣ стопани — нашия главенъ обектъ, кждето ни предстои да водимъ упорита борба съ селското равнодушие и незаинтересованостъ. Да се държатъ подходящи беседи отъ по-издигнатитѣ дружествени членове по птицевъдството и даватъ упжтвания на населението за подобрене на тѣхнитѣ птицевъдни дворове. Особено за целта да бждатъ използвани мѣстнитѣ агрономи, ветеринарни лѣкари, фелдшери и учителитѣ. Въ градове и села, кждето още нѣма образувани птицевъдни д-ва, най-близкитѣ до тѣхъ дружества да взематъ инициативата за основаването на такива. При дружествата, да се създаде специална информация служба, за даване безплатни упжтвания и съвети на интересующитѣ се птицевъди въ района на дружеството. Управителния съветъ по-нататѣкъ ще издаде брошури, хвърчащи листове и пр., които трѣбва сжщо широко да бждатъ разпространени.

2. *Редовностъ на членоветѣ.* Редовността на членоветѣ къмъ дружеството е едно отъ първитѣ условия за правилния животъ на това дружество. Безъ такава редовностъ, всѣко д-во е осждено на загинване. Ето защо управителнитѣ съвети на д-вата да обърнатъ сериозно внимание върху редовността на дружественитѣ членове — особено къмъ дружествената каса. Членския вносъ да се събира на време и да не се остава несъбранъ за повече месеци. Добръ е чл. вносъ, да се изплаща на 2 пжти прѣзъ годината. Отъ навременото събиране на чл. вносъ, на врѣме и всѣко дружество ще се отчита предъ централната съюзна каса, кждѣто съгласно устава трѣбва да се пращатъ по 20 лв. за всѣки дружественъ членъ. Всѣка нередовностъ въ това отношение ще спзва не само дейността на дружеството, но и зле ще се отрази върху общата дейностъ на съюза. Следващия се членски вносъ трѣбва въ най-скоро време да се изпрати въ Централната каса.

3. *Разпространение на списанието* Съюза започна издаването на сп. „Модерно птицевъдство“ подъ ржководството на редакционенъ комитетъ отъ професоръ Р. С. Хлѣбаровъ, Ст. Лукановъ (агрономъ) и Мирчо Цоневъ, като последния остава главенъ редакторъ — съ редакция и администрация въ гр. Плѣвенъ. Първия брой е вече разпратенъ до всички дружества въ страната. Чрезъ нашето списание, ще се провеждатъ идеитѣ и лозунгитѣ на съюза. То ще бжде нашия фаръ, откждето ще се прѣска птицевъдна просвѣта по села и градове изъ цѣлата страна. Налага се прочее да употрѣ-

бимъ максимумъ усилия за неговото широко разпространение, като го направимъ настолна и необходима книга за всѣки птицевъдъ. Независимо дѣто всѣки дружественъ членъ, съгласно съюзния уставъ е задълженъ да го получава, но и записването на нови абонати — не членове трѣбва да бжде една отъ нашитѣ първи грижи. Абонамента на списанието е за членове 40 лв. и за не членове 50 лв. давани винаги въ прѣдплата. Дружествата веднага следъ получаването на настоящето да изпратятъ списъци на абонатитѣ, ведно съ следващия се абонаментъ до редакцията на списанието въ Плѣвенъ. Списанието ще се изпраща само на предплатили абонати, Сжщевременно да се натоварятъ специални дописници, които редовно да изпращатъ въ списанието дописки изъ живота на дружествата и клубоветѣ и по всички птицевъдни прояви въ района имъ. По този начинъ ще направимъ списанието ни по-разнообразно и по приятно за четене.

4. Да се изпратятъ въ съюза списъци съ сведения състава на управителнитѣ тѣла и членоветѣ на дружествата.

5. Съюза ще отпечати касови кочани, за събиране членски вносъ и др. Които отъ дружествата желаятъ да си поръчатъ такива, веднага да съобщатъ въ съюза отъ какво количество кочани ще иматъ нужда, за да се направи една обща доставка. Цената на кочанитѣ ще се събира допълнително.

Всички писма, суми и др. да се изпращатъ на адресъ: Български птицевъденъ съюзъ — София, площадъ „Славейковъ“.

Въ очакване да получимъ приятни новини, оставаме къмъ васъ съ птицевъдни поздрави,

София, май 1927 г.

Председателъ: проф. Г. С. Хлѣбаровъ

Секретаръ: П. Шоповъ.

На платилитѣ до 1 май абонати редакцията ще изпрати безплатно книгата: **Болести на дом. птици отъ Д-ръ Б. Начевъ** — асистентъ въ Ветер. медицинския факултетъ — съдържаща подробно описание за предпазване и лѣкуване на болеститѣ. 80 стр.

Ред. комитетъ.

КНИЖНИНА

Получиха се въ редакцията следнитѣ издания :

П. Д. Бубовъ—*Съвременно Птицевъдство*, резултатъ отъ 25 год. практика на мѣстна почва—19 фигури въ текста 120 стр. Цена 40 лева.

Ив. Добревъ—*Птицевъдство*, часть I, 88 стр. Цена 25 лв.

Земледѣлски уроци. Кн. 4 и 5 месечно селско-стопанско списание. Редактира Юр. Илийчевъ. Год. абониментъ 40 лв.

Лозарски Прегледъ, бр. 5 органъ на Българския лозарски съюзъ—София. редакторъ Г. К. Червенковъ — Плѣвенъ, год. абонаментъ 65 лв. съ следното съдържание: Позивъ къмъ лозаритѣ и пр. Задълженията на лозаря. Пероноспората (мана, балсара) по лозята и борбата противъ нея. Изпитване ефикасността на разни препарати противъ пероноспората. Торене на лозята съ изуствони торове. Използване на завкиснатитѣ вина за виненъ оцетъ. Пропаганда за виното. Нови важни лозарски придобивки. Свободна трибуна и хроника.

Известия на Бургаската търговско-индустриална камара, бр. 6.

РЕДАКЦИЯТА, не може освенъ да се радва на похвалната инициатива на г-нъ Ал. Кребсъ, прокуристъ на

Транспортната къща Експресъ -- София,

която отдѣли 2 $\frac{1}{2}$ % отъ печалбитѣ си на транспортиранитѣ по Дунава съ чешкитѣ моторни лодки, български яйца, специално за подкрепа и издръжка на списанието „Модерно птицевъдство“. Сжщата изказва искренитѣ си благодарности за ценното внимание, указано ѝ отъ горната фирма и въ следния брой ще съобщи точно сумата, която Сдружението на търговцитѣ на яйца и птици е получила за сжщата цель.

Образцова чистота и редовна дезинфекция на курника, гарантиратъ сигурни успѣхи и доходи въ модерното птицевъдство!